

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 23)

926 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununa Bir Geçici Madde Eklenmesine İlişkin 488 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/215)

T.C.

Başbakanlık

28.7.1993

Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG/101-1/209/05687

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

“926 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununa Bir Geçici Madde Eklenmesine İlişkin Kanun Hükmünde Kararname” bugünkü Resmî Gazetede yayımlanmış ve Anayasa-nın 91 inci maddesi uyarınca bir sureti ekli olarak gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Tansu Çiller

Başbakan

GEREKÇE

Kamu hizmetlerinin uzun dönemde verimli, etkin ve belli prensipler çerçevesinde yürütülebilmesi için, yüksek seviyedeki bir kısım kamu görevlerine atama politikalarının tespitinde özel bazı ilke ve kuralların benimsenmesi gerekmektedir. Bu amaçla, yüksek sevk ve idare makamlarına atanana bell ve yeterli bir görev süresi öngörülmemekte, yaş haddi ile ilgili konularda özel düzenlemeler yapılmakta, böylece yönetimde devamlılık teşvik edilmeye çalışılmaktadır. Bu esas ve usuller, hizmette ve prensiplerde sürekliliğin sağlanması, stratejik seviyedeki bazı plan ve projelerin aynı kişiler tarafından yürütülmesi ve sonuçlandırılmasını temin etmek bakımından yararlı ve zorunlu görülmektedir.

Bu konuda, 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu, Genelkurmay Başkanının atanması usulü, görev süresi ve yaş haddi hususlarında özel düzenlemeler getirmektedir. Ancak, rütbe bekleme sürelerinin uygulamadaki sonuçları, özellikle Genelkurmay Başkanlığı gibi önemli bir göreve atanan komutanların, yaş haddi nedeni ile, planlanan icraatı tamamlayamadan emekli olmaları ile sonuçlanabilmektedir.

Halen Genelkurmay Başkanlığı görevini yürüten kişinin bu görevde Kanunun öngördüğü dört yıllık süreyi tamamlamadan kanunî yaş haddini doldurduğu için 30 Ağustos 1993 tarihinde emekli olması zorunludur. Ancak, adigeçenin özellikle Güneydoğu olaylarında edindiği engin deneyiminden ve bilgisinden yararlanmak suretiyle bu konuda hazırlanan plan ve projelerin sonuçlandırılması amacıyla yaş haddine bakılmaksızın dört yıllık süreyi tamamlayabilmesi imkânı sağlanmaktadır.

Millî Savunma Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Millî Savunma Komisyonu
Esas No. : 1/215
Karar No. : 4

4.6.1996

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlığımızca 5.4.1996 tarihinde Komisyonumuza havale edilen “926 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununa Bir Geçici Madde Eklenmesine İlişkin 488 sayılı Kanun Hükmünde Kararname” Komisyonumuzun 16.5.1996 tarihli 3 üncü Birleşiminde Millî Savunma Bakanlığı temsilcileri ile Kilis Milletvekili Doğan Güreş’in de katılmalarıyla incelenip görüşülmüştür.

Bilindiği gibi, 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun 49 uncu maddesinde Genelkurmay Başkanının atanması usulü, görev süresi ve yaş haddi hususlarında özel düzenlemeler yapılmıştır.

Maddenin (h) bendinde “Genelkurmay Başkanı Kara, Deniz ve Hava Kuvvetleri Komutanlığı yapmış Orgeneral-Oramiraller arasından Bakanlar Kurulunun teklifi üzerine Cumhurbaşkanınca atanır ve (b) bendinde gösterilen miktarlar dışında tutulur. Genelkurmay Başkanlığına atanan Orgeneral-Oramirallerin yaş haddi 67 olup, bu görevde kalış süreleri 4 yıldır. Görevdeki kalış sürelerinin tespitinde, atanmış buldukları yılın 30 Ağustos tarihi esas alınır.” hükmüne yer verilmiştir.

Bu düzenlemeye göre, bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yayımlandığı tarihte Genelkurmay Başkanlığı görevini yürüten kişinin, yaş haddi nedeniyle bu görevinde Kanunun öngördüğü dört yıllık süreyi tamamlamadan, 30 Ağustos 1993 tarihinde emekli olması zorunluğu doğmuştur. Bu hususu dikkate alan Bakanlar Kurulu da, söz konusu kişinin özellikle Güneydoğu olaylarında edindiği engin deneyim ve bilgisinden yararlanarak bu konuda hazırlanan plan ve projelerin sonuçlandırılması amacıyla, 24.6.1993 tarihli ve 3911 sayılı Kanunun verdiği yetkiye dayanarak çıkardığı 488 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile, Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarihte görevde bulunan Genelkurmay Başkanının, yaş haddine bakılmaksızın dört yıllık görev süresini tamamlamasını öngörmüştür.

Tümü üzerinde yapılan görüşmelerde Kanun Hükmünde Kararnamenin hükmünü tamamladığı, ancak Anayasanın 91 inci maddesi hükmüne göre kanunlaştırılması gerektiği hususu belirtilmiştir. Bazı üyeler artık fiilen yürürlükte olmayan metnin yürürlükten kaldırılması gerektiğini ileri sürmüşlerdir. Ancak, Millî Savunma Bakanlığı temsilcisinin açıklamalarından, Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlükten kaldırılması halinde o zamanki Genelkurmay Başkanının bazı özlük haklarının zarar görebileceği, ayrıca bu hükmün 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununda görülmeyeceği anlaşılmış ve Kanun Hükmünde Kararnamenin kabul edilerek kanunlaştırılması oy çokluğu ile kabul edilmiştir.

1 inci madde ile 28.7.1993 tarihinde görevde bulunan Genelkurmay Başkanının, 67 yaş tahdidine bakılmaksızın, dört yıllık görev süresini tamamlayacağı hususu; 2 ve 3 üncü maddeler ile yürürlük ve yürütme hükümleri düzenlenmiştir.

Kanun Hükmünde Kararnamenin başlığı, Kanun yapma tekniğine uygunluğu sağlamak amacıyla, “926 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununa Bir Ek Geçici Madde Eklenmesine İlişkin 28.7.1993 Tarihli ve 488 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun Tasarısı” şeklinde yeniden düzenlenmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan
Ali Coşkun
İstanbul
Üye
Haydar Oymak
Amasya
Muhalifim.
(Muhalefet şerhi eklidir.)

Üye
Şadan Tuzcu
İstanbul
Üye
Hasan Gülay
Manisa

Sözcü
Şükrü Yürür
Ordu
Üye
Şerif Çim
Bilecik

Üye
Bekir Yurdağül
Kocaeli
Üye
Necmettin Dede
Muş

Üye
Akın Gönen
Niğde

KARŞI OY GEREKÇESİ

926 Sayılı TSK'na bir Ek Geçici Madde ilave eden Kanun Hükmünde Kararname, hele hele bunun yasalaştırılması; kanunların genelliği ilkesine ve idarî geleneklerimize aykırıdır.

Gerçektende; kamu hizmetlerinin verimli ve etkin bir şekilde yürütülebilmesi için belli prensipler öngörülmüştür. Bu prensipler arasında, hizmette devamlılığın doğal sonucu olarak bazı görevlerde yaş sınırlaması olduğu gibi bazı görevler için ise hizmet süresi sınırlaması da vardır.

Örneğin; Cumhurbaşkanlığı, Anayasa Mahkemesi Başkanlığı başta olmak üzere Yüksek Yargı Organlarının Başkanları gibi.

Bu anlayışın doğal sonucu olarak bu gibi yüksek düzeydeki kamu görevlerine atanmaya aday insanlar rastgele seçilmemekte, yıllarca o görevler için işin içinde yoğurulmaktadır.

100 yılı aşkın bir deneyim ve kültür birikimine sahip olan Türk Silahlı Kuvvetlerinde her dönemde Genelkurmay Başkanlığı gibi yüksek bir makama atanacak yeterli sayıda yetişmiş komutanların olduğu herkesçe bilinmektedir ve gerekçeyi teröre bağlamakta olanaksızdır.

Diğer taraftan 73 yıllık Türkiye Cumhuriyetinde oturmuş idarî gelenekler oluşmuştur. Bu kararname bu geleneklere de tümüyle aykırıdır.

Kaldı ki, Kanun Hükmünde Kararname hükmünü icra etmiş ve bitmiştir.

Kanun Hükmünde Kararname çıktığı günlerde Türk Silahlı Kuvvetleri üzerinde gereksiz bir polemik yaratılmış, böylece hem Türk Silahlı Kuvvetleri ve mensupları hem de görev süresi uzatılan kişi haketmediği ölçüde yıpratılmıştır.

Dolayısıyla Kanun Hükmünde Kararname bize göre çıktığı gün yanlış, komisyonda kabul edilmesi de yanlış olmuştur. Hatta Hükümetin o gün yaptığı keyfiliğe Yüce Meclisin de bugün alet edilmesi sonucunu doğuracaktır. Yıpratma süreci Meclisi de içine alarak devam edecektir.

Yüce Meclisin böyle bir oyuna gelmemesini diliyorum.

Saygılarımla.

Haydar Oymak
Amasya

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

926 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununa Bir Geçici Madde Eklenmesine İlişkin Kanun Hükmünde Kararname

926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununa bir geçici madde eklenmesi; 24.6.1993 tarihli ve 3911 sayılı Kanunun verdiği yetkiye dayanılarak Bakanlar Kurulunca 27.7.1993 tarihinde kararlaştırılmıştır.

MADDE 1. – 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“EK GEÇİCİ MADDE 61. – Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarihte görevde bulunan Genelkurmay Başkanı 49 uncu maddenin (h) bendinin birinci fıkrasında sözü edilen 67 yaş tahdidine bakılmaksızın dört yıllık görev süresini tamamlar.

MADDE 2. – Bu Kanun Hükmünde Kararname yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. – Bu Kanun Hükmünde Kararname hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Süleyman Demirel
Cumhurbaşkanı

Prof. Dr. T. Çiller
Başbakan

Devlet Bakanı ve Başb. Yrd.
E. İnönü

Devlet Bakanı
M. Gözhan

Devlet Bakanı
T. Akyol

Devlet Bakanı
M. Kahraman

Devlet Bakanı
E. Şahin

Adalet Bakanı
M. S. Oktay

Dışişleri Bakanı V.
O. Kumbaracıbaşı

Bay. ve İskân Bakanı
O. Kumbaracıbaşı

Tarım ve Köyişleri Bakanı
R. Şahin

Enerji ve Tabii Kay. Bakanı
V. Atasoy

Orman Bakanı
H. Ekinci

Devlet Bakanı
N. Cevheri

Devlet Bakanı
İ. Tez

Devlet Bakanı
G. Müftüoğlu

Devlet Bakanı
C. Erhan

Devlet Bakanı
A. Şanal

Millî Savunma Bakanı
N. Ayaz

Maliye Bakanı
İ. Attila

Sağlık Bakanı
R. Serdaroğlu

Kültür Bakanı
D. F. Sağlar

Devlet Bakanı
Y. Aktuna

Devlet Bakanı
B.S. Daçer

Devlet Bakanı V.
N. Cevheri

Devlet Bakanı
M. Çiloğlu

Devlet Bakanı
Ş. Erdem

İçişleri Bakanı
M. Gazioğlu

Millî Eğitim Bakanı
N. Menteşe

Ulaştırma Bakanı
M. Köstepen

Sanayi ve Ticaret Bakanı
M. T. Köse

Turizm Bakanı
A. Ateş

Çevre Bakanı
R. Akçaltı

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

926 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununa Bir Ek Geçici Madde Eklenmesine İlişkin 28.7.1993 Tarihli ve 488 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. – 926 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununa aşağıdaki ek geçici madde eklenmiştir.

EK GEÇİCİ MADDE 61. – 28.7.1993 tarihinde görevde bulunan Genelkurmay Başkanı 49 uncu maddenin (h) bendinin birinci fıkrasında sözü edilen 67 yaş tahdidine bakılmaksızın dört yıllık görev süresini tamamlar.

MADDE 2. – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. – Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

